

**RECOMANDARILE SOCIETATII de RADIOLOGIE si IMAGISTICA MEDICALA
din ROMANIA (SRIM)
pentru folosirea examenarilor radio-imagistice in cazul pacientilor suspecti sau
confirmati COVID-19**

- In prezent, nu exista o recomandare a OMS, ECDC, CDC sau alta structura profesionala de profil, in vederea folosirii radiografiei toracice sau CT toracic in scop diagnostic initial sau de screening pentru Covid-19.
- Investigatiile radio-imagistice toracice în Covid-19 nu sunt specifice și se suprapun cu alte infecții, inclusiv gripa sezoniera, H1N1, SARS și MERS, putand doar sa confirme prezenta unei pneumonii de tip viral.
- Metoda standard de diagnostic si screening pentru pacientii suspecti Covid-19 este PCR. Confirmarea PCR este necesară, chiar dacă rezultatele radiologice ar putea fi sugestive pentru Covid-19 pe Rx sau CT.

Recomandari privind efectuarea examenarilor radio-imagistice:

- Rx si CT toracic nu trebuie utilizate ca teste de prima linie pentru a diagnostica COVID-19.
- SRIM, alaturi de intreaga comunitate radiologica internationala, nu recomanda folosirea CT in vederea screeningului pentru pacientii suspecti Covid-19.
- CT trebuie utilizat in mod redus si rezervat in diagnosticul si evolutia pacientilor simptomatici spitalizati, cu indicații clinice specifice pentru CT.
- In cazul in care exista indicatie de explorare radiologica toracica, se prefera examinarea CT.
- Daca nu exista posibilitatea transportului sau efectuării unei examinari CT, se recomanda folosirea aparatelor de radiologie mobile.
- Toate cererile de explorare imagistică trebuie sa fie insotite de informatiile relevante din partea clinicienilor, necesare pentru un diagnostic imagistic corect.
- Este indicata efectuarea CT toracic nativ cu sectiuni fine la pacientii cu suspiciune sau diagnostic confirmat Covid-19 si semne de gravitate clinica (ex. dispnee, desaturare).
- La pacientii pozitivi Covid-19 din sectiile ATI, care prezinta agravare, cu un tablou de ARDS, examinarea CT trebuie sa evalueze dinamica leziunilor, prezenta unui posibil pneumotorax (din cauza ventilatiei mecanice) sau complicatiile tromboembolice, indicatia fiind CT toracic cu substanta de contrast.

Recomandari privind oraganizarea laboratoarelor:

- Trebuie sa se asigure continuitatea serviciilor radio-imagistice
- Se recomanda organizarea turelor de lucru, in asa fel incat prezenta in spatiile cu risc sa fie cat mai mica, in functie de volumul de examinari, pentru a limita riscul de infectie
- Se recomanda organizarea turelor de lucru ale medicilor, acolo unde este posibil, in sistem de teleradiologie
- Se recomanda folosirea dedicata a unor aparate CT si Rx pentru pacientii Covid-19 pozitivi sau cu suspiciune inalta de infectie, accesul catre acestea facandu-se pe circuite dedicate, eliberate de pacienti sau alt personal decat cel de transport.
- Se recomanda folosirea de unitati Rx mobile in spatiile de ingrijire ale pacientilor pozitivi Covid-19, atunci cand radiografiile sunt considerate necesare. Suprafetele acestor aparate pot fi curatate cu usurinta, evitand necesitatea de a aduce pacientii in serviciile de radiologie.
- In cazul ecografiei, la pacientii Covid-19 pozitivi, se recomanda examinare la patul bolnavului.
- Trebuie urmate procedurile adecvate de control al infectiilor inainte si dupa scanarea tuturor pacientilor.
- Trebuie luat in considerare fluxul de aer in serviciile de radio-imagistica inainte de urmatoarea expunere.
- In functie de modul de aerisire si modalitatea de dezinfectie, este posibil ca unele camere sa nu fie disponibile pana la 1-2 ore dupa scanarea pacientilor infectati.

Recomandari privind protectia personalului medical si managementul pacientului:

- Accesul in laboratoarele de radiologie trebuie facut doar cu notificare prealabila, pentru a se organiza din punct de vedere al mijloacelor de protectie și a se evita așteptarea in proximitatea altor pacienți.
- Indicatiile examenarilor radio-imagistice trebuie sa fie puse de medici trimitatori specialisti
- Se recomanda ca pacientii sa vina intotdeauna insotiti (personalul insotitor fiind izolat sau pastrand distanta adecvata fata de personalul din serviciul de radiologie)
- Pacientul trebuie sa vina in tinuta care sa permita instalarea directa pe masa CT sau Rx, astfel incat sa fie cat mai usor de manipulat, cu contact minim.
- Se recomanda contact minim atat ca timp, cat si fizic cu pacientul. Atentie sporita in serviciile de ecografie.
- Pacientii cu simptome respiratorii trebuie sa poarte masca, daca situatia clinica o permite.
- Se recomanda purtarea echipamentelor personale de protectie in prezenta oricarui pacient (masca, manusi si ideal ochelari/viziera reutilizabile dupa dezinfectie).
- Purtarea măștilor filtrante FFP2/FFP3 si a combinezoanelor este rezervată personalului aflat in contact apropiat și prelungit cu pacienții cu Covid-19 confirmat.
- Sa se puna un accent important pe instructajul privind utilizarea corecta a echipamentelor personale de protectie.